

به نام خدا

مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	ساعت شروع: ۱۰ صبح	سوالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳
تعداد صفحات: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	رشته: کلیه رشته‌ها	نام و نام خانوادگی:
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir	دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲		

ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ برگ دارد)	(الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)
الله عز و جل که طاعتش موجب قربت است.			
۱	۰/۵	معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) من بیم آن داشتم که مورد <u>عتاب</u> معلم واقع گردم. ب) شیرمردی باید این ره را شکرف	
۲	۰/۵	واژه «هم آوا» را در عبارت زیر بیابید و متراوف آن را بنویسید. «هنت خدای را عز و جل که طاعتش موجب قربت است.»	
۳	۰/۵	با توجه به معنی، واژه درست را انتخاب کنید. الف) در این اثنا صدای زنگ تلفن از سرسرای (عمارت - امارت) بلند شد. ب) روز و شب با فخر و (مباحثات - مباراکات) به تصدیق می‌نگریست.	
۴	۱	در عبارت‌های زیر املای دو واژه، نادرست است. درست هریک را بنویسید. الف) سینه خواهم شرحه شرحه از فراق تا بگوییم شرح درد اشتیاق ب) پیرمرد از داخل کازیه روی میز یک پاکت کهنه را برداشت. ج) ناله مرغ اسیر این همه بحر وطن است د) همچنان که می‌توانست او، اگر می‌خواست / کان کمند شست خم خویش بگشاید	
۵	۰/۵	دو مورد نادرستی املایی را در گروه کلمات زیر بیابید و درست آن‌ها را بنویسید. «بیت الاحزان - تزویر و دو رنگی - شیر ارقند - تریاق و پادزهر - سختی و تعز - شب و سایه»	
۶	۰/۲۵	در عبارات زیر، فعل «بسازند» را از نظر کاربرد معنایی بررسی کنید. «ساسانیان برای این که بتوانند دیواره‌های مرزی استواری بسازند، مجبور شدند مدتی با دشمنان نواحی شمال شرقی ایران بسازند.»	
۷	۱	با توجه به جمله زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «سیاوش، فرزند کاووس، شاه کیانی است که رستم به او رسم پهلوانی می‌آموزد.» الف) کدام گروه اسمی، نقش دستوری «مفهول» دارد? ب) یک «ترکیب وصفی» بیابید و بنویسید. ج) یک نمونه «نقش تبعی» بیابید و نوع آن را مشخص کنید.	
۸	۱	با توجه به نوشه زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید: «برف کوه هنوز آب نشده است. گل و گیاه، پشم گوسفندان را رنگین کرده است. نامه برادر با من همان کرد که شعر و چنگ رود کی با امیر سامانی!» الف) ساختار دستوری کدام جمله مطابق با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» است? ب) نوع «واو» بین واژه‌های «شعر و چنگ» ربط است یا عطف? ج) زمان فعل «نشده است» ماضی نقلی است یا ماضی التزامی? د) در این عبارت حذف فعل، به قرینه لفظی است یا معنوی؟	
«ادامه سوالات در صفحه دوم»			

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحات: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		

۹	کدام نوع «وابسته وابسته» در عبارت زیر، دیده می‌شود، بنویسید. «بر بالای آن با خط بسیار روشن نوشته شده بود.»	۰/۲۵
۱۰	نوع پسوند «ان» در واژه‌های «کاویان - خواهان - دیلمان - پاییزان» به ترتیب کدام است؟ الف) زمان - صفت فاعلی - مکان - زمان ب) نسبت - صفت فاعلی - مکان - زمان ج) نسبت - جمع - مکان - زمان د) مکان - جمع - نسبت - زمان	۰/۲۵
۱۱	با توجه به بیت زیر به سؤالات پاسخ دهید: «مکر او معکوس او سر زیر شد روزگارش برد و روزش دیر شد» الف) نهاد سومین جمله را مشخص کنید. ب) «او» به ترتیب در نقش‌های و نهاد به کار رفته است. ج) نقش ضمیر پیوسته «ش» در «روزگارش برد» است. (مفعول - مضارالیه)	۰/۷۵
۱۲	در نوشته زیر یک «پیوند وابسته‌ساز» بیایید و جمله وابسته را مشخص کنید. «می خواهم بدانجا روم که خداوند آن را سر حدّ دنیا خلقت قرار داده است و دیگر در آن ذی حیاتی نفس نمی‌کشد.»	۰/۵

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)

۱۳	مفهوم هریک از کنایه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) می خواهم امروز نشان بدھی که چند مردھ حلّاجی. ب) تا تو نانی به کف آری و به غفلت نخوری	۰/۵
۱۴	آرایه درست هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) چون بود کاقلیم‌ها را شاه نیست؟ بیش ازین بی شاه بودن راه نیست (جناس - تشبیه) ب) روشی را، بهار را / از من بگیر / اما خنده‌ات را هرگز / تا چشم از دنیا نبندم. (حسن تعلیل - کنایه)	۰/۵
۱۵	با توجه به ابیات: «تا وارهی از دم ستوران وین مردم نحس دیو مانند، با شیر سپهر بسته پیمان با اختر سعد کرده پیوند» الف) «شیر سپهر» استعاره از چیست? ب) مفهوم کلی دو بیت، خلق کدام آرایه را به یاد می‌آورد؟	۰/۵
۱۶	آرایه مشترک ابیات زیر (تلمیح - اسلوب معادله) است. «عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می‌کشد اول، چراغ خانه را محرم این هوش جز بی هوش نیست	۰/۲۵
۱۷	در تشبیه به کار رفته در سروده زیر، «مشبه» و «مشبه‌به» را مشخص کنید. «آن خداوند و سوار رخش بی مانند / آن که هرگز - چون کلید گنج هرووارد - گم نمی‌شد از لبس لبخند»	۰/۵
۱۸	در بیت زیر، کدام واژه کاربرد مجازی دارد؟ مفهوم آن را بنویسید. برآن چهر خندانش گریان شدند»	۰/۵

«ادامه سؤالات در صفحه سوم»

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحات: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		

۰/۲۵	در عبارت زیر ، واژگان « سجع » را بنویسید . « عصارهٔ تاکی به قدرت او شهد فایق شده و تخم خرمایی به تربیت نخل باسق گشته ». ۱۹					
۰/۵	در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه « الف» متعلق به کدام نویسنده در گروه « ب » است . <table border="1"><tr><td>گروه « ب » (یک مورد اضافه است)</td><td>گروه « الف »</td></tr><tr><td>احمد عربلو / نصرالله منشی / عینالقضات همدانی</td><td>قصۀ شیرین فرهاد / تمہیدات</td></tr></table> ۲۰	گروه « ب » (یک مورد اضافه است)	گروه « الف »	احمد عربلو / نصرالله منشی / عینالقضات همدانی	قصۀ شیرین فرهاد / تمہیدات	
گروه « ب » (یک مورد اضافه است)	گروه « الف »					
احمد عربلو / نصرالله منشی / عینالقضات همدانی	قصۀ شیرین فرهاد / تمہیدات					
۰/۵	در عبارات زیر، جاهای خالی را، به درستی، پُر کنید . (الف) کتاب « بخارای من ایل من » اثر است. (ب) کتاب نوشته « ظهیری سمرقندي » است . ۲۱					
۰/۵	با توجه به مصraigاهای داده شده، ابیات زیر را کامل کنید (الف) در مکتب حقایق پیش ادیب عشق (ب) وجه خدا اگر شودت منظر نظر (۱) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی (۲) تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی (۳) هان ای پسر، بکوش که روزی پدر شوی ۲۲					
۰/۵	مصraig دوم پیش زیر را بنویسید . « « به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی روید ۲۳					

ج) قلمرو فکری (۸ نمره)

	الف) معنی و مفهوم (۴ نمره)
۰/۷۵	معنی و مفهوم هر یک از موارد زیر را به نظر روان بنویسید . (الف) نان را از من بگیر، اگر می خواهی، هوا را از من بگیر، اما خندهات را نه . ۲۴
۰/۷۵	(ب) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت
۰/۵	(ج) چنین است سوگند چرخ بلند که بر بی گناهان نیاید گزند
۱	(د) شش دانگ حواسم پیش مصفی است که نکند بوی غاز چنان مستش کند که دامنش از دست برود .
۱	(ه) در عشق قدم نهادن، کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند .
	ب) درک مطلب (۴ نمره)
۰/۷۵	با توجه به بیت « هر که جز ماهی ز آبش سیر شد / هر که بی روزی است روزش دیر شد »: (الف) مفهوم واژه « سیر » را بنویسید . ۲۵
	(ب) در مصraig دوم، مقصود از « روزی » است که با واژه در مصraig اول، مفهوم یکسان دارد .

« ادامه سؤالات در صفحه چهارم »

به نام خدا

سؤالات آزمون نهایی درس: فارسی ۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تاریخ آزمون: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه
نام و نام خانوادگی:	رشته: کلیه رشته‌ها	تعداد صفحات: ۴	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج از کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		

۰/۵	مفهوم کلی مصراع مشخص شده، چیست؟ چه باک از موج بحر آن را که باشد نوح کشتیبان؟	۲۶
۰/۲۵	با توجه به سروده «بخند؛ زیرا خنده تو برای دستان من شمشیری است آخته»، منظور از «شمشیر آخته» چیست؟	۲۷
۰/۵	هریک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی در سروده عطار است؟ (نام وادی را بنویسید). الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا ب) روی‌ها چون زین بیابان درکنند	۲۸
۰/۵	معادل معنایی واژه‌های مشخص شده را بنویسید. الف) دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را ب) غنچه خاموش بلبل را به گفتار آورد	۲۹
۰/۵	با توجه به عبارت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند. عشق خاص‌تر از محبت است و محبت خاص‌تر از معرفت است. به عالم عشق نتوان رسیدن تا از معرفت و محبت دو پایه نرdban نسازد.» الف) سهوردی، شرط دست‌یابی به عالم عشق و چه می‌داند؟ ب) از نظر نویسنده، نهایت محبت چه نام دارد؟	۳۰
۰/۵	با توجه به بیت زیر، به پرسش‌ها پاسخ دهید. «یکی تازی‌ای برنشسته سیاه همی خاک نعلش برآمد به ماه» الف) منظور از «تازی سیاه» چیست؟	۳۱
۰/۵	شکسپیر در بند زیر چه ویژگی‌هایی را برای عشق جاودانی بر می‌شمارد؟ (ذکر دو مورد) «این گونه است که عشق جاودانی همواره معشوق را جوان می‌بیند / و نه توجهی به گرد و غبار و جراحات پیری دارد»	۳۲
۲۰	جمع نمرات	«موفق باشید»

به نام خدا

ساعت شروع: ۱۰ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	رشته: همه رشته‌ها	راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فارسی ۳
تعداد صفحات: ۲ صفحه	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷		پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir		

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) سرزنش، ملامت، تندي. ۱۵۷ / ۰/۲۵ ص ۱۲۰ ب) قوى، نيرومند ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص	۰/۵
۲	قربت ۰/۲۵ / ۰/۲۵ نزديکى	۰/۵
۳	الف) عمارت ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص ۷۱ ب) مباهات	۰/۵
۴	۶۲ / ۰/۵ ص ج) بهر، ۰/۵ ص	۱
۵	۳۵ / ۰/۲۵ ص ارغند ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص	۰/۵
۶	۱۰۵ / ۰/۲۵ ص سازگاري کنند / مدارا کنند.	۰/۲۵
۷	الف) رسم پهلواني ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ب) ترکيب وصفي: شاه کيانى ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ج) فرزند کاووس ۰/۲۵ / ۰/۲۵ بدل ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص	۱
۸	۸۱ / ۰/۲۵ ص لفظي ۰/۲۵ / ۰/۲۵ د) نقلی ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ب) عطف ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ج) ۰/۲۵ / ۰/۲۵	۱
۹	۷۵ / ۰/۲۵ ص قيد صفت: بسيار، ۰/۲۵ / ۰/۲۵	۰/۲۵
۱۰	۱۵۲ / ۰/۲۵ ص گزينه ب	۰/۲۵
۱۱	۴۸ / ۰/۲۵ ص ج) مضافاليه ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ب) مضافاليه ۰/۲۵ / ۰/۲۵ الف) او	۰/۷۵
۱۲	۱۵۴ / ۰/۲۵ ص ۰/۲۵ / ۰/۲۵ جمله وابسته: خداوند آن را سرحد دنياي خلقت قرار داده است. پيوند وابسته‌ساز: که ۰/۲۵ / ۰/۲۵	۰/۵
ردیف	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)	نمره
۱۳	الف) ميزان قدرت و توانايي، ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ب) روزى به دست آوري ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص ۱۴۲	۰/۵
۱۴	الف) جناس ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص ۱۲۰ ب) کنایه ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص	۰/۵
۱۵	الف) خورشید (آفتاب)، ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص ۳۴ ب) حسن تعليل، ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص	۰/۵
۱۶	۴۹ / ۰/۲۵ ص اسلوب معادله	۰/۲۵
۱۷	مشبه: لبخند، ۰/۲۵ / ۰/۲۵ مشبه: کلید گنج مرواريد يا کلید، ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص ۱۱۲	۰/۵
۱۸	۱۰۳ / ۰/۲۵ ص دشت ۰/۲۵ / ۰/۲۵ مردم	۰/۵
۱۹	۱۲ / ۰/۲۵ ص فايق، باسق	۰/۲۵
۲۰	۴۳ / ۰/۲۵ ص قصه شيرين فرهاد: احمد عربلو ۰/۲۵ / ۰/۲۵ ص	۰/۵
۲۱	۸۱ / ۰/۲۵ ص الف) محمد بهمن بیگی.	۰/۵
۲۲	۲۲ / ۰/۲۵ ص الف) هان اي پسر بکوش که روزى پدر شوي	۰/۵
	۲۲ / ۰/۲۵ ص ب) زين پس شکى نماند که صاحب نظر شوي	
	ادame پاسخها صفحه دوم	

به نام خدا

راهنمای تصحیح آزمون نهایی درس: فارسی ۳	رشته: همه رشته‌ها	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۱۰ صبح
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۰۷	تعداد صفحات: ۲ صفحه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد داخل و خارج کشور در نوبت دی ماه سال ۱۴۰۲ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش http://aee.medu.gov.ir			

۰/۵	من این زیبا زمین را آزمودم؛ میهنه! ای میهنه! ۰/۵ ص ۱۱۷	۲۳
ج) قلمرو فکری (۸ نمره)		
۴	الف) اگر غذا و هوا (خوردن و نفس کشیدن) را از من بگیری مهم نیست، ۰/۲۵ ؛ شادی و خندهات را از من نگیر. ۰/۵ ص ۱۵۰ ب) در گذر روزگار، ۰/۲۵، ملتی که نویسنده و شاعر نداشته باشد، ۰/۲۵، فراموش می‌شود، ۰/۰/۲۵، ص ۲۷ ج) آسمان (سرنوشت) سوگند خورده است، ۰/۰/۲۵، که به بی‌گناهان آسیبی نمی‌رسد، ۰/۰/۲۵، ص ۱۰۰ د) همه حواسم به مصطفی است، ۰/۰/۲۵، که با بوی غاز از خود بی خود نشود ۰/۰/۲۵ و اختیارش را از دست ندهد. ۰/۰/۵ ص ۱۳۷ ه) کسی می‌تواند در مسیر عشق وارد شود ۰/۰/۲۵ که خودش را نادیده گرفته باشد. ۰/۰/۲۵ و خود را فراموش کند. ۰/۰/۵ ص ۵۳	۲۴
۰/۷۵	الف) سیر: بیزار، خسته ۰/۰/۲۵ ب) عشق ۰/۰/۲۵ آب ۰/۰/۲۵ ص ۴۷	۲۵
۰/۵	کسی که تو نگهدار و نگهبانش باشی غم ندارد. ۰/۰/۵ ص ۱۶	۲۶
۰/۲۵	شمشیر برکشیده یا آماده، ۰/۰/۲۵، ص ۱۵۰	۲۷
۰/۵	الف) فنا (وادی هفتم)، ۰/۰/۲۵، ص ۱۲۴ ب) توحید (وادی پنجم)، ۰/۰/۲۵، ص ۱۲۳	۲۸
۰/۵	الف) خاموش کردن ۰/۰/۲۵ ب) ساكت ۰/۰/۲۵ ص ۴۹	۲۹
۰/۵	الف) ساختن دو نردهان از معرفت و محبت، ۰/۰/۲۵ ب) عشق، ۰/۰/۲۵ ص ۵۲	۳۰
۰/۵	الف) اسب سیاوش / اسب سیاه عربی ۰/۰/۲۵؛ ب) سرعت تاختن و گرد و خاک زیاد، ۰/۰/۲۵، ص ۱۰۳	۳۱
۰/۵	معشوق را همواره جوان می‌بیند، ۰/۰/۲۵، پیری برای عشق جاودانی مهم نیست، ۰/۰/۲۵، ص ۱۵۶	۳۲
۲۰	جمع نمرات «موفق باشید»	